

3 (Sem-2/CBCS) POL HG/RC 1/2/3

2 0 2 2

POLITICAL SCIENCE

Paper : POL-HG/RC-2016/2026/2036

(Honours Generic/Regular Course)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Paper : POL-HG/RC-2016

(Indian Government and Politics)

1. Answer the following questions (any ten) :

1×10=10

তলৰ প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো দহটা) :

(a) Mention any one modern approach to the study of Indian Politics.

ভাৰতীয় ৰাজনীতি অধ্যয়নৰ যি কোনো এটা আধুনিক
দৃষ্টিভঙ্গী উল্লেখ কৰা।

- (b) Who is the author of the book, *The Discovery of India* (1946)?
The Discovery of India (১৯৪৬) গ্রন্থখনৰ ৰচক কোন ?
- (c) Are fundamental rights justiciable?
 মৌলিক অধিকাৰসমূহ বিচাৰযোগ্য হয়নে ?
- (d) In which Part of the Constitution of India have the Directive Principles of State Policy been incorporated?
 ভাৰতৰৰ সংবিধানৰ কোনটো অধ্যায়ত ৰাষ্ট্ৰ পৰিচালনাৰ নিৰ্দেশাত্মক নীতিসমূহ অন্তৰ্ভুক্ত আছে ?
- (e) How many times has National Emergency been proclaimed in India?
 ভাৰতৰৰত কিমানবাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় জৰুৰীকালীন অৱস্থা ঘোষণা কৰা হৈছে ?
- (f) How many members can the President of India nominate to the Rajya Sabha?
 ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰপতিয়ে কিমানজন সদস্যক ৰাজ্যসভালৈ মনোনীত কৰিব পাৰে ?
- (g) Who appoints the judges of the Supreme Court?
 উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ ন্যায়াধীশসকলক কোনে নিযুক্তি দিয়ে ?
- (h) Write a definition of caste.
 জাতিৰ এটা সংজ্ঞা লিখা।

- (i) Write one characteristic of patriarchy.
 পিতৃতন্ত্ৰৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- (j) Which Constitutional Amendment incorporates the word 'secular' in the Indian Constitution?
 কোন সাংবিধানিক সংশোধনী অনুযায়ী 'ধৰ্মনিৰপেক্ষ' শব্দটো ভাৰতীয় সংবিধানত অন্তৰ্ভুক্ত হৈছে ?
- (k) Write one cause of communalism.
 সাম্প্ৰদায়িকতাৰ এটা কাৰণ লিখা।
- (l) When was the Indian National Congress formed?
 ভাৰতীয় জাতীয় কংগ্ৰেছ কেতিয়া গঠিত হৈছিল ?
- (m) Write a factor for the growth of regional political party.
 আঞ্চলিক ৰাজনৈতিক দলৰ উৎপত্তিৰ এটা কাৰক লিখা।
- (n) Name one peasant movement in India.
 ভাৰতত সংঘটিত হোৱা এটা কৃষক আন্দোলনৰ নাম লিখা।
- (o) Who was the leader of the Chipko Movement?
 চিপকো আন্দোলনৰ নেতা কোন আছিল ?

(4)

2. Answer the following questions (any five) :
2×5=10

তলৰ প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো পাঁচটা) :

(a) Write two demerits of the Marx's theory of class struggle.

মার্ক্সৰ শ্ৰেণী সংঘৰ্ষ তত্ত্ব দুটা আসোঁৱাহ লিখা।

(b) What is meant by secularism?

ধৰ্মনিৰপেক্ষতাই কি বুজায়?

(c) Write two qualifications of judges of the Supreme Court.

উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ ন্যায়াম্বীশসকলৰ দুটা অৰ্হতা লিখা।

(d) Mention two differences between caste and class.

জাতি আৰু শ্ৰেণীৰ দুটা প্ৰভেদ লিখা।

(e) Write two means for removing communalism.

সাম্প্ৰদায়িকতা আঁতৰ কৰাৰ বাবে দুটা উপায় লিখা।

(f) Name two regional political parties in India.

ভাৰতৰ দুটা আঞ্চলিক ৰাজনৈতিক দলৰ নাম লিখা।

(5)

(g) Write two leaders of women movement of India.

ভাৰতৰ মহিলা আন্দোলনৰ দুগৰাকী নেত্ৰীৰ নাম লিখা।

(h) When was the NITI Aayog formed? Who was the first Chairman of the NITI Aayog?

নীতি আয়োগ কেতিয়া গঠিত হৈছিল? নীতি আয়োগৰ প্ৰথম অধ্যক্ষগৰাকী কোন আছিল?

3. Write short notes on (any four) : 5×4=20

চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Dictatorship of proletariat

সৰ্বহাৰাৰ একনায়কত্ববাদ

(b) Significance of the Directive Principles of State Policy.

ৰাষ্ট্ৰ পৰিচালনাৰ নিৰ্দেশাত্মক নীতিৰ তাৎপৰ্য

(c) Judicial review

ন্যায়িক সমীক্ষা

(d) Caste and democracy

জাতি আৰু গণতন্ত্ৰ

(e) Godhra incident

গোধৰা কাণ্ড

(6)

(7)

(f) Role of opposition party in democracy

গণতন্ত্ৰত বিৰোধী দলৰ ভূমিকা

(g) Narmada Bachao Andolan

নৰ্মদা সুৰক্ষা আন্দোলন

(h) Green Revolution

সেউজ বিপ্লৱ

Or / অথবা

How is the Prime Minister of India appointed? Discuss his powers and functions. 2+8=10

ভাৰতৰ প্ৰধানমন্ত্ৰীক কেনেকৈ নিযুক্তি দিয়া হয়? তেওঁৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(c) Discuss the role of caste system in Indian politics. 10

ভাৰতীয় ৰাজনীতিত জাতিৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

What is communalism? Explain the causes of growth of communalism in India. 2+8=10

সাম্প্ৰদায়িকতা কি? ভাৰতবৰ্ষত সাম্প্ৰদায়িকতাৰ উৎপত্তিৰ কাৰণসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Explain the features of party system of India. 10

ভাৰতৰ দলীয় ব্যৱস্থাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Explain the Marxian approach to the study of the nature of the Indian State. 10

ভাৰত ৰাষ্ট্ৰৰ প্ৰকৃতি অধ্যয়ন সম্পৰ্কত মাৰ্ক্সবাদী দৃষ্টিভঙ্গীৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Discuss the basic characteristics of the Constitution of India. 10

ভাৰতীয় সংবিধানৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

Explain the causes of the movement against the construction of river dam in India. 10

ভাৰতবৰ্ষত নদীবাধা নিৰ্মাণ বিৰোধী আন্দোলনৰ কাৰণসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

22A/1194

(Continued)

22A/1194

(Turn Over)

(8)

(e) Discuss the role of the Planning Commission in economic development of India.

10

ভাৰতৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত পৰিকল্পনা আয়োগৰ ভূমিকা
সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা ।

Or / অথবা

Discuss the characteristics of judicial system of India.

10

ভাৰতবৰ্ষৰ ন্যায়িক ব্যৱস্থাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা ।